

Kinga Gajewska

Posel na Sejm RP

**Parlamentarny Zespól
ds. Przyszłości Edukacji**

*DZIECKO NIE DOPIERO BĘDZIE,
ALE JUŻ JEST CZLOWIEKIEM*
(J. Korczak)

Reforma systemu edukacji w Polsce, wprowadzana w życie przez władze od roku 2016, budzi sprzeciw w szerokich kręgu społeczeństwa. Wynika on z wielu przyczyn, wśród których wskazuje się przyjęcie przestarzałej koncepcji człowieka, a co za tym idzie wizji placówki edukacyjnej, opartej na transmisji informacji od nauczycieli do uczniów. Zarzuca się reformie umacnianie centralistycznej struktury systemu na wszystkich jego poziomach. Krytykę ze strony wielu specjalistów wywołuje zmieniona podstawa programowa, a powszechny sprzeciw – gwałtowne tempo zmian, które godzą w dobro wielu roczników obecnych uczniów, w sposób niedopuszczalny zmieniając programy nauczania oraz ścieżki kształcenia nawet w trakcie poszczególnych jego etapów.

Anachroniczne założenia, a także pozorowanie przez MEN debaty w fazie przygotowawczej oraz ignorowanie zastrzeżeń i wniosków zgłaszanych przez organizacje społeczne i gremia naukowe spowodowały, że reforma nie rozwiązuje istotnych problemów polskiej oświaty. Nie stanowi ona tak potrzebnego kroku w kierunku nowoczesności i dostosowania do realiów i potrzeb społecznych epoki czwartej rewolucji przemysłowej, a wręcz przeciwnie, nawiązuje do modelu sprzed co najmniej ćwierć wieku. Stanowi gigantyczne marnotrawstwo ludzkiego czasu i energii, zarówno w wymiarze jednostkowym, jak całego społeczeństwa.

kontakt@kingagajewska.pl

www.kingagajewska.pl

ul. Piękna 11/8
00-549 Warszawa
tel. 518 310 463

fb.com/gajewskakinga
twitter.com/gajewska_kinga
kingagajewska.natemat.pl

W toku codziennych zmagania ze skutkami reformy, będących udziałem władz samorządowych, nauczycieli i dyrektorów placówek oświatowych, uczniów i ich rodziców, powstają postulaty i pomysły co zrobić – doraźnie lub długofalowo, żeby było lepiej. Różne elementy obecnego systemu można i trzeba będzie zmienić, gdy tylko pozwolą na to warunki polityczne. Świat idzie do przodu i w tym kierunku powinna podążać także polska edukacja.

Z myślą o tej perspektywie już dziś trzeba zebrać padające propozycje, uporządkować je, uzupełnić i przetworzyć w spójną wizję nowoczesnego systemu oświaty. Fundamentem tego dzieła, swoistym drogowskazem, musi być odpowiedź na pytanie: **Jakim potrzebom społeczeństwa powinien wychodzić naprzeciw system edukacji?**

Proponowana poniżej odpowiedź wynika z analizy współczesnego świata, którego najważniejszymi cechami wydają się być: **zmiennosc i niepewność**, obie rozumiane zarówno w znaczeniu pozytywnym (zmiany na lepsze; nowe drogi rozwoju, dzisiaj jeszcze nawet niemożliwe do przewidzenia), jak negatywnym (trudność ogarnięcia tego, co się dzieje, wiele zagrożeń, znanych i jeszcze nie znanych). Niewątpliwie świat pędzi do przodu w pogoni za rozwiązaniem wszystkich swoich problemów. Wobec takich realiów przed systemem edukacji należy postawić trzy główne zadania:

1. Placówki edukacyjne muszą zapewniać młodym ludziom różnorodne możliwości indywidualnego rozwoju oraz skutecznie wspierać ten rozwój.

Zróżnicowanie, indywidualizacja oferty edukacyjnej, to zwiększona szansa, że absolwent znajdzie satysfakcjonujące dla siebie i użyteczne dla innych miejsce w społeczeństwie. Dlatego w placówkach edukacyjnych odbywa się:

- odkrywanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań,
- wspieranie samodzielności i umiejętności krytycznego myślenia,
- rozwijanie kompetencji społecznych, m.in. umiejętności pracy zespołowej, rozwiązywania konfliktów, negocjowania,
- rozwijanie postaw współodpowiedzialności za tworzoną z innymi wspólnotę,
- niwelowanie barier edukacyjnych,
- kształtowanie umiejętności i postaw niezbędnych do uczenia się przez całe życie.

2. Placówki edukacyjne muszą budować spójność społeczną (w różnych wymiarach).

Młody człowiek spędza w placówkach edukacyjnych kilkanaście lat. Gromadzi tam doświadczenia społeczne, które rzutują na całe dorosłe życie. Ważne, by były korzystne z punktu widzenia społeczeństwa – pokazywały korzyści ze współpracy, uczyły szacunku dla reguł, ale zarazem zachęcały do aktywności na rzecz ich modyfikowania, negocjowania.

W tym aspekcie rozwoju młodych ludzi placówka edukacyjna musi im zapewnić:

- możliwość dialogu, w którym nauczyciele i wychowawcy biorą pod uwagę ich argumenty,
- respektowanie prawa do zadawania pytań i wyrażania wątpliwości,
- możliwość i zachętę do pracy zespołowej, kształtującej umiejętność współpracy w realizacji określonych celów, zamiast rywalizacji traktowanej jako główne źródło motywacji do pracy,
- realny wpływ na funkcjonowanie szkolnej społeczności, we współdziałaniu z osobami dorosłymi.

Wspólnota szkolna powinna uczestniczyć w życiu społecznym w skali lokalnej i ogólnokrajowej; w miarę możliwości utrzymywać też kontakty międzynarodowe. Cały system musi być spójny z regulacjami przyjętymi w ramach Unii Europejskiej (np. dotyczącymi Europejskich Ram Kwalifikacji).

3. Placówki edukacyjne muszą szybko i adekwatnie reagować na rodzące się problemy i szanse dotyczące młodego pokolenia.

W szybko zmieniającym się świecie wyzwania nabrzmiewają znacznie szybciej, niż aparat urzędowy obsługujący system oświaty jest w stanie zareagować. Dlatego niezbędne jest :

- budowanie autonomii placówek edukacyjnych,
- prowadzenie debaty publicznej na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnokrajowym nad bieżącymi problemami społecznymi istotnymi z punktu widzenia kształcenia młodego pokolenia,
- stworzenie rozwiązań prawnych i organizacyjnych umożliwiających szybkie wprowadzanie w życie wniosków z debat edukacyjnych.

Kinga Gajewska

Posel na Sejm RP

Organizacja systemu edukacji powinna się opierać na zasadzie autonomii i subsydiarności państwa, a instytucje systemu oświaty i standardy ustanowione przez państwo winny sprzyjać realizacji nakreślonych powyżej zadań.

Członkowie Zespołu Parlamentarnego ds. Przyszłości Edukacji

kontakt@kingagajewska.pl

www.kingagajewska.pl

ul. Piękna 11/8
00-549 Warszawa
tel. 518 310 463

fb.com/gajewskakinga
twitter.com/gajewska_kinga
kingagajewska.natemat.pl